

Sygn. akt I C 1665/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 września 2015 r.

Sąd Okręgowy w Płocku, Wydział I Cywilny

w składzie :

Przewodniczący : SSO Radosław Jeznach

Protokolant : prot. sąd. Monika Grapatyn

po rozpoznaniu w dniu 08 września 2015 r. w Płocku

na rozprawie

sprawy z powództwa Z. S. (1)

przeciwko R. S. i K. I.

o zadośćuczynienie, rentę i ustalenie odpowiedzialności na przyszłość

1. zasądza tytułem zadośćuczynienia od pozwanych R. S. i K. I. solidarnie na rzecz powoda Z. S. (1) kwotę 50 000,00 zł (pięćdziesiąt tysięcy złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 12 września 2014 r. do dnia zapłaty – ponad wypłaconą tytułem zadośćuczynienia kwotę 10 000 zł;
2. w pozostałym zakresie oddala powództwo o zadośćuczynienie;
3. oddala powództwo o zasądzenia renty wyrównawczej;
4. oddala powództwo o ustalenie odpowiedzialności pozwanych za szkody mogące powstać u powoda przyszłości w wyniku zdarzenia z dnia 27 maja 2011 r.;
5. znosi między stronami koszty procesu;
6. nakazuje ściągnąć od pozwanych R. S. i K. I. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Płocku kwoty po 1 401,45 zł (jeden tysiąc czterysta jeden złotych czterdzieści pięć groszy) od każdego z nich tytułem części nieuiszczonych kosztów sądowych;
7. nakazuje ściągnąć od powoda Z. S. (1) ze świadczenia zasądzonego w punkcie 1. wyroku na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Płocku kwotę 2 802,90 zł (dwa tysiące osiemset dwa złote dziewięćdziesiąt groszy) tytułem części nieuiszczonych kosztów sądowych;
8. przyznaje na rzecz adw. A. K. wynagrodzenie za pomoc prawną świadczoną powodowi z urzędu w kwocie 3 600,00 zł (trzy tysiące sześćset złotych) powiększonej o 23% należnego podatku VAT, którą wypłacić ze Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Płocku;
9. przyznaje na rzecz adw. W. N. wynagrodzenie za pomoc prawną świadczoną powodowi z urzędu w kwocie 180,00 zł (sto osiemdziesiąt złotych) powiększonej o 23% należnego podatku VAT, którą wypłacić ze Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Płocku.

Sygn. akt I C 1665/14

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 29 lipca 2014 r. powód Z. S. (1) wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanych R. S. i K. I. kwoty 100 000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznane krzywdy oraz renty w związku z uszczerbkiem na zdrowiu; w uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że w maju 2011 r. został napadnięty przez pozwanych – doznał obrażeń ciała, w tym urazu oka, z którym ma problemy do chwili obecnej; uraz oka spowodował trwale następstwa dla zdrowia.

W odpowiedzi na pozew z dnia 22 września 2014 r. pozwany R. S. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie na jego rzecz zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych. Pozwany wskazał, iż roszczenie sformułowane w pozwie jest bezzasadne z uwagi na fakt, że powód otrzymał już odszkodowanie zasądzone na jego rzecz w toku procesu karnego, w którym pozwany występował w charakterze oskarżonego; pozwany przyznał, że w postępowaniu karnym uznany został za winnego popełnienia przestępstwa i zasądzono od niego na rzecz powoda – pokrzywdzonego stosowne świadczenie pieniężne. Pozwany podkreślił, iż powód nie wskazał, w jaki sposób ustalił wysokość dochodzonego w pozwie roszczenia, nie uprawdopodobnił również opisanych w pozwie problemów ze wzrokiem.

W piśmie procesowym z dnia 23 stycznia 2015 r. ustanowiony dla powoda z urzędu pełnomocnik sprecyzował powództwo, wnosząc o zasądzenie solidarnie od pozwanych na rzecz powoda tytułem zadośćuczynienia kwoty 88 000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia pozwany do dnia zapłaty, zasądzenie solidarnie od pozwanych na rzecz powoda tytułem renty po 1 000 zł miesięcznie – płatnej do 10-ego dnia każdego miesiąca z góry z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat, a także ustalenie odpowiedzialności pozwanych za szkody mogące powstać w przyszłości z powodu napadu w dniu 27 maja 2011 r. W piśmie podkreślono, że w momencie wyrokowania przez Sądy I i II instancji w sprawie karnej nie było wiadomo, że u powoda będzie konieczna reoperacja oka uszkodzonego wskutek pobicia powoda przez pozwanych – operacja ta odbyła się 29 października 2014 r.; powód cierpiał z powodu bólu oraz szeregu ograniczeń wywołanych dolegliwościami, obecnie ponownie oczekuje na operację albowiem plomba zabezpieczająca odwarstwioną spojówkę wypadła; wystąpiło u niego znaczne pogorszenie się stanu zdrowia; powód domaga się zadośćuczynienia za negatywne przeżycia, których doświadczył po wydaniu prawomocnego wyroku, które mają bezpośredni związek z pobiciem. Uzasadniając żądanie zasądzenia renty wskazano, że powód z uwagi na dolegliwości oka nie może wykonywać prac uznawanych za precyzyjne, wykonywać pracy związanej z podnoszeniem przedmiotów o dużej wadze – tymczasem dotychczas podejmował prace dorywcze w budownictwie i inne prace fizyczne; nie może podjąć pracy zarobkowej, mając na utrzymaniu żonę i dwuletnie dziecko.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

W dniu 27 maja 2011 r. około godziny 23.00 w P. przy ul. (...) dokonali pobicia Z. S. (1) stosując wobec niego przemoc w postaci przewrócenia na ziemię, szarpania, kopania po całym ciele oraz uderzania rękami po całym ciele, w wyniku czego pokrzywdzony doznał obrażeń ciała w postaci wieloodłamowego złamania kości nosa oraz złamania ścian zatoki szczękowej prawej, rany tłuczonej lewego łuku brwiowego, tępego urazu prawej gałki ocznej z krwiakiem podspojówkowym i śródgalkowym oraz późniejszym odwarstwieniem siatkówki tegoż oka, sińców i otarć naskórka w obrębie powłok głowy i na twarzy oraz otarć naskórka i sińców na twarzy, klatce piersiowej, na prawej kończynie górnej i na obu kończynach dolnych.

Wyrokiem z dnia 14 stycznia 2013 r. w sprawie sygn. akt II K 839/11 Sąd Rejonowy w Płocku uznał oskarżonych K. I. i R. S. za winnych popełnienia przestępstwa pobicia opisanego w art. 158 § 1 kk, skazując ich na kary po 6 miesięcy pozbawienia wolności - zawieszając wykonanie kar tytułem próby na okres 2 lat – oraz karę grzywny; na podstawie art. 46 § 1 kk przyznano na rzecz pokrzywdzonego Z. S. (1) od oskarżonych solidarnie kwotę 10 000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznane przez niego krzywdy (wyrok k. 135-136); wyrok ten w zakresie uznania oskarżonych za winnych popełnienia czynu zabronionego jak i wysokości zadośćuczynienia został utrzymany w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w Płocku z dnia 17 lipca 2013 r. w sprawie sygn. akt V Ka 292/13 (wyrok k. 157-158).

W dniu 12 marca 2012 r. Z. S. (1) został przyjęty do Kliniki (...) z rozpoznaniem odwarstwienia siatkówki oka prawego – w dniu 13 marca 2012 r. poddano go leczeniu operacyjnemu zakładając plombę nadtwardówkową oka

prawego; pacjent przebywał w szpitalu do 14 marca 2012 r. (karta informacyjna k. 56). W latach 2012 – 2015 r. Z. S. przebywając w warunkach izolacji penitencjarnej był wielokrotnie konsultowany przez okulistę, w tym w/w Klinice (książka zdrowia k. 84).

W dniu 28 października 2014 r. Z. S. (1) został przyjęty do Kliniki (...)

(...) z rozpoznaniem wylewu krwi do ciała szklistego po plombie z powodu pourazowego odwarstwienia siatkówki oka prawego – w dniu 29 października 2014 r. poddano go leczeniu operacyjnemu przeprowadzając witrektomię przez część płaską ciała rzęskowego oka prawego z doszyciem końca plomby nadtwardówkowej; zalecono kontrolę i przepisano leki (karta informacyjna k. 55).

W styczniu 2015 r. Z. S. (1) został ponownie skierowany do szpitala na oddział okulistyczny (skierowanie k. 57), w dniu 05 maja 2015 r. był konsultowany w klinice okulistycznej z utrzymującymi się dolegliwościami bólowymi oka prawego – stwierdzono przemieszczenie się plomby, kwalifikując ją do usunięcia.

Z. S. (1) jest obecnie osobą praktycznie jednooczną – jest to związane ze stanem po urazie oka prawego oraz początkowym stadium zaćmy; może wykonywać większość prac z wyjątkiem prac na wysokości i przy maszynach w ruchu, przeciwwskazana jest ciężka praca fizyczna. W związku z uszkodzeniem oka procentowy uszczerbek na zdrowiu wynosi 30%; stan oka prawdopodobnie nie ulegnie poprawie, nie ulegnie poprawie ostrość wzroku; plomba nadtwardówkowa powodująca dolegliwości bólowe (opinia biegłego lekarza okulisty k. 103-105), została usunięta w wyniku zabiegu operacyjnego w dniu 22 lipca 2015 r. (karta informacyjna k. 182).

Z. S. (1) ma 31 lat, z zawodu jest zbrojarzem betoniarem; przebywając na wolności mieszkał razem z żoną i córką w wynajętym mieszkaniu, jest zameldowany u rodziców, nie ma majątku. Po raz pierwszy został umieszczony w areszcie śledczym w 2001 r., w sumie w warunkach izolacji penitencjarnej przebywał od tego czasu przez okres około 8 lat. W 2010 r. utracił prawo jazdy. Odbывая karę pozbawienia wolności w Zakładzie Karnym we W. pracował w okresie od marca 2006 r. do marca 2009 r. (zaświadczenie k. 77, 78); po pobiciu nie podjął już pracy. Aktualnie odbywa karę pozbawienia wolności, korzystając z przerwy w jej wykonywaniu ze względu na stan zdrowia

K. I. (1) ma 35 lat; prowadzi działalność gospodarczą w zakresie handlu odzieżą; jest żonaty, płaci alimenty na dziecko przedmałżeńskie w wysokości 450 zł miesięcznie; mieszka razem z bezrobotną żoną oraz jej córką.

Powyższy stan faktyczny ustalono na podstawie wyżej wskazanych dokumentów, opinii biegłego lekarza okulisty (k. 103-105) oraz zeznań powoda (00:06-20 rozprawy z dnia 13 lutego 2015 r. i k. 184-185) i pozwanego K. I. (k. 186).

Dokumenty przywołane w części uzasadnienia obejmującej ustalenie stanu faktycznego nie były kwestionowane przez strony, stanowią wiarygodny materiał dowodowy.

Opinie pisemna biegłego jest rzetelna, wyczerpująca i stanowią pełnoprawny materiał dowodowy – nie była kwestionowana przez żadną ze stron, nie zgłoszono do niej żadnych zastrzeżeń. Podkreślenia wymaga, że teza dowodowa określona w postanowieniu z dnia 13 lutego 2015 r. obejmowała ustalenie zakresu uszczerbku na zdrowiu powoda związanego z uszkodzeniem oka na skutek urazu z dnia 27 maja 2011 r. – opinia nie była kwestionowana przez pozwanych w kierunku ustaleń poczynionych przez biegłego, które Sąd odnosi wyłącznie do skutków pobicia, zgodnie z postawioną tezą dowodową; pozwani nie wnosili o uzupełnienie opinii przez biegłego co należy rozumieć jako niekwestionowanie ustaleń biegłego; biegły nie wskazał na inne uszkodzenia oka poza odwarstwieniem się siatkówki spowodowanym pobiciem.

Sąd zważył, co następuje :

Powództwo należało uwzględnić w części w zakresie żądania zasądzenia kwoty pieniężnej tytułem zadośćuczynienia oraz oddalić w całości w zakresie żądania ustalenia odpowiedzialności pozwanego na przyszłość za skutki zdarzenia wywołującego szkodę w zakresie żądania zasądzenia renty wyrównawczej.

Zgodnie z art. 444 § 1 zd. 1 kc w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty; w takim wypadku sąd może również przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę (art. 445 § 1 kc). Jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość, może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty (art. 444 § 2 kc).

W ocenie Sądu ustalić należało, iż w sprawie niniejszej wystąpiły przesłanki odpowiedzialności deliktowej pozwanych z tytułu szkody niemajątkowej, jakiej doznał powód w związku z pobiciem, które miało miejsce w dniu 27 maja 2011 r. Zdarzeniem wywołującym szkodę w postaci uszczerbku na zdrowiu było dopuszczenie się przez pozwanych pobicia powoda; czyn pozostaje w adekwatnym związku przyczynowym ze skutkiem właśnie w postaci uszkodzenia ciała powoda; wina pozwanych w zakresie spowodowania szkody o charakterze niemajątkowym pozostaje bezsporna zarówno w świetle ich twierdzeń prezentowanych w toku niniejszego postępowania, jak i w kontekście skazującego wyroku wydanego w postępowaniu karnym – zgodnie z art. 11 kpc ustalenia wydanego w postępowaniu karnym prawomocnego wyroku skazującego co do popełnienia przestępstwa wiążą sąd w postępowaniu cywilnym. Sąd uznał, iż wykazano przesłanki odpowiedzialności wynikające z dyspozycji art. 415 kpc (szkoda, zawinione działania sprawców, adekwatny związek przyczynowy pomiędzy tymi działaniami a szkodą). Odpowiedzialność pozwanych ma charakter solidarny z uwagi na treść art. 441 kc : jeżeli kilka osób ponosi odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną czynem niedozwolonym, ich odpowiedzialność jest solidarna – instytucję regresu między osobami współodpowiedzialnymi za szkodę reguluje art. 441 § 2 kc.

Powód wskutek pobicia przez pozwanych doznał szeregu opisanych w sentencji wyroku karnego uszkodzeń ciała – jednak podstawa faktyczna roszczeń w sprawie niniejszej koncentruje się na kwestiach związanych z uszkodzeniem oka i następstwami z tego wynikającymi dla życia, funkcjonowania i konieczności leczenia powoda. Biegły lekarz okulista stwierdził stan po urazie oka prawego, po leczeniu operacyjnym odwarstwienia siatkówki oka, wskazując, iż powód jest osobą praktycznie jednooczną i oceniając, że związany z tym uszczerbek na zdrowiu wynosi 30%. Bezspornym pozostaje, iż szereg zabiegów operacyjnych, którym był poddawany powód, była związana właśnie z odwarstwieniem się siatkówki, co nastąpiło w wyniku pobicia. Niezależnie od fizycznego bólu odczuwanego przez powoda w związku z pobiciem wystąpiły u niego dolegliwości bólowe związane z założeniem plomb nadtwardówkowej oraz dyskomfort związany z poddawaniem się zabiegom medycznym – ale co istotniejsze, nastąpiła w zasadzie trwała utrata wzroku w prawym oku, co w sposób oczywisty przekłada się na jakość życia oraz potencjał zarobkowy powoda.

Oceniając, jaka suma jest odpowiednia tytułem zadośćuczynienia za krzywdę spowodowaną doznaniem przez powoda uszkodzenia ciała należy mieć na uwadze, iż kompensata majątkowa ma na celu przewyższenie przykrych doznań - służyć temu ma nie tylko udzielenie pokrzywdzonemu należynej satysfakcji moralnej w postaci uznania jego krzywdy wyrokiem sądu, ale także zobowiązanie do świadczenia pieniężnego, które umożliwi pełniejsze zaspokojenie potrzeb i pragnień pokrzywdzonego. Zadośćuczynienie ma przede wszystkim charakter kompensacyjny i tym samym jego wysokość musi przedstawiać pewną ekonomicznie odczuwalną wartość – wysokość ta jednak nie może być jednak nadmierna w stosunku do doznanej krzywdy i aktualnych stosunków majątkowych społeczeństwa, a więc powinna być utrzymana w rozsądnych granicach. Jednocześnie jednak powołanie się na potrzebę utrzymania wysokości zadośćuczynienia w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa, nie może prowadzić do podważenia kompensacyjnej funkcji zadośćuczynienia (por. wyrok SA we Wrocławiu z dnia 22 lutego 2012 r., I ACa 65/12); kryterium „przeciętnej stopy życiowej społeczeństwa” ma charakter pomocniczy w aspekcie realizacji zasady sprawiedliwości społecznej (tak wyrok SN z 14 stycznia 2011 r., I PK 145/10, OSNP 2012/5-6/66). W żadnym razie ustalony stopień utraty zdrowia nie jest równoznaczny z rozmiarem krzywdy i wielkością należnego zadośćuczynienia (por. wyrok SN z 5 października 2005 r., I PK 47/05, Mon. Pr. Pr. 2006, nr 4, s. 208); przy oznaczeniu zakresu wyrządzonej krzywdy za konieczne uważa się uwzględnienie : rodzaju naruszonego dobra, zakresu (natężenie i czas trwania) naruszenia, trwałości skutków naruszenia i stopnia ich uciążliwości (por. np. wyrok SN z 20 kwietnia 2006 r., IV CSK 99/05, LEX nr 198509). Również okoliczności indywidualne, związane z pokrzywdzonym, powinny zostać uwzględnione przy zastosowaniu zobiektywizowanych kryteriów oceny (np. sytuacja

rodzina, wiek pokrzywdzonego - por. np. wyrok SN z 22 czerwca 2005 r., III CK 392/04, LEX nr 177203; wyrok SN z 22 sierpnia 1977 r., II CR 266/77, LEX nr 7980). Wpływ na odczuwanie dyskomfortu, zwłaszcza związanego z uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia, może mieć sytuacja majątkowa pokrzywdzonego, wyznaczając poziom wydatków konsumpcyjnych, mogących zrównoważyć mu doznane cierpienia (por. wyrok SN z 22 czerwca 2005 r., III CK 392/04, LEX nr 177203). Stwierdzenie krzywdy w konkretnym przypadku powinno uwzględniać obiektywne kryteria oceny fizycznych i psychicznych następstw danego zdarzenia (por. wyrok SN z 14 kwietnia 1990 r., II CR 42/80, LEX nr 8225).

Uwzględniając wyżej przytoczone kryteria przy poszanowaniu kompensacyjnego charakteru roszczenia opartego o art. 445 § 1 kc i dyrektywy utrzymania zadośćuczynienia w rozsądnych granicach, Sąd w sprawie niniejszej ocenił, iż dochodzona ostatecznie tytułem uzupełniającej części zadośćuczynienia kwota 50 000 zł pozostaje adekwatną do rozmiaru doznanej przez powoda krzywdy. Ustalone zadośćuczynienie w łącznej kwocie 60 000 zł (w toku postępowania karnego przyznano z tego tytułu kwotę 10 000 zł) przedstawia dla powoda ekonomicznie odczuwalną wartość, nie jest również rażąco wygórowane i nie prowadzi do nieuzasadnionego przysporzenia w jego majątku – jak się zdaje uwzględnia również przesłankę przeciętnej stopy życiowej społeczeństwa w konkretnych uwarunkowaniach dotyczących Z. S. (1); jak wskazano wyżej, zindywidualizowana sytuacja życiowa i majątkowa osoby dochodzącej roszczeń z tytułu zadośćuczynienia powinna być brana pod uwagę przez sąd jako prawnie relewantna dla ustalenia wysokości pieniężnej kompensaty doznanych krzywd. Podkreślenia wymaga szczególny charakter uszkodzenia ciała powoda w postaci urazu oka – zdolność prawidłowego widzenia z jednej strony pozwala na pełne wykorzystanie możliwości zarobkowych, z drugiej stanowi istotny element prawidłowego funkcjonowania człowieka praktycznie w każdym aspekcie życia; skutek uszkodzenia ciała ma niewątpliwie charakter trwały i cechuje się znacznym stopniem uciążliwości, wiążąc się z istotnymi ograniczeniami dla życia i funkcjonowania powoda. Podkreślić należy również, że powód jest osobą stosunkowo młodą, dla której częściowa utrata wzroku jest szczególnie dotkliwa w dłuższej perspektywie. Nie sposób jednak w kontekście wysokości kwoty zadośćuczynienia pominąć także i pewnych uwarunkowań ściśle związanych z trybem i przebiegiem dotychczasowego życia powoda – powód jest osobą wielokrotnie wchodzącą w konflikt z prawem, co oczywiście samo przez się nie pozbawia go prawa do korzystania z ochrony przewidzianej stosownymi przepisami, jednak nie pozostaje bez znaczenia w kontekście oceny, jaka kwota pieniężna stanowi właściwe zadośćuczynienie za doznaną szkodę niemajątkową; zdarzenie wywołujące szkodę było w niepomijalnym stopniu spowodowane przez powoda – przyczyną pobicia faktycznie było podejrzenie wywoływania przez powoda szkód majątkowych pozwanych; biorąc pod uwagę te okoliczności Sąd uznał żadaną przez powoda kwotę 88 000 zł tytułem zadośćuczynienia za nadmiernie wygórowaną.

Rozstrzygając o wysokości należnego powodowi zadośćuczynienia Sąd brał również pod uwagę dyspozycję art. 440 kc, zgodnie z którym w stosunkach między osobami fizycznymi zakres obowiązku naprawienia szkody może być stosownie do okoliczności ograniczony, jeżeli ze względu na stan majątkowy poszkodowanego lub osoby odpowiedzialnej za szkodę wymagają takiego ograniczenia zasady współzycia społecznego. W orzecznictwie i piśmiennictwie wskazuje się, że dla dokonania oceny konkretnego przypadku miarkowania w świetle zasad współzycia społecznego, obok sytuacji majątkowej stron i wpływu na nią orzeczenia zasądzającego odszkodowanie, trzeba wziąć pod uwagę także inne okoliczności, jak w szczególności ich sytuację osobistą oraz stronę podmiotową zachowania sprawcy (por. M. S.(w:) K. P., Komentarz, t. I, 2011, art. 440, nb 5). Szczególnie istotne znaczenie dla zastosowania miarkowania określonego w art. 440 kc mają ustalenia w zakresie winy odpowiedzialnego za szkodę - słusznie uważa się, że normy moralne sprzeciwiają się umniejszeniu odszkodowania w sytuacji, gdy chodzi o osobę, która wyrządziła szkodę umyślnie lub z powodu rażącego niedbalstwa. Nadto w sprawie niniejszej nie może umknąć z pola widzenia fakt, iż rzeczywiście świadczenie pieniężne przyznane powodowi rozkłada się na dwie osoby – „łączne” możliwości majątkowe pozwanych niewątpliwie pozwalają na zaspokojenie roszczeń powoda w określonej przez Sąd wysokości; poza tym Sąd – jak wskazano wyżej – pewne okoliczności mogące obiektywnie stanowić odesłanie do zasad współzycia społecznego, uwzględnił już przy określaniu wysokości adekwatnego w konkretnym stanie faktycznym zadośćuczynienia.

Ustalając wysokość należnego zadośćuczynienia Sąd uwzględnił fakt, iż na rzecz powoda przyznano zadośćuczynienie w toku postępowania karnego. Jak stanowi art. 46 § 3 kk orzeczenie zadośćuczynienia w razie skazania wyrokiem

karnym nie stoi na przeszkodzie dochodzeniu niezaspokojonej części roszczenia w drodze postępowania cywilnego – zdaniem Sądu w świetle przytoczonej normy prawnej za chybione uznać należy argumenty podnoszone przez stronę pozwaną, że roszczenia powoda uległy wyczerpaniu w związku z wynikiem postępowania karnego. Na marginesie podkreślić jedynie należy, że w toku postępowania karnego niemożliwym było ustalenie wszystkich następstw uszkodzenia ciała, które wystąpiły również po wydaniu wyroku karnego, postępowanie karne nie było również prowadzone w kierunku ustalenia faktycznych skutków uszkodzenia ciała i konsekwencji tego dla życia i funkcjonowania powoda.

W świetle opinii biegłego nie budzi wątpliwości, iż następstwa pobicia dla zdrowia powoda mają charakter trwałe, brak jest pozytywnych rokowań w tym zakresie – skoro powód jest i tak obecnie osobą praktycznie jednooczną, to zdaniem Sądu bezprzedmiotowym byłoby ustalanie odpowiedzialności pozwanych za dalsze następstwa : powód praktycznie nie widzi na prawe oko w związku z czym trudno wyobrazić sobie, iż może nastąpić jeszcze jakieś pogorszenie w tym zakresie, które byłoby przyczynowo powiązane z doznanym urazem i mogłoby być podstawą dalszych roszczeń powoda. Trudno również obecnie całkowicie oddzielić skutki urazu doznanego wskutek pobicia od występującej u powoda zaćmy.

Celem regulacji zawartej w dyspozycji art. 444 § 1 w zw. z art. 444 § 2 kc jest naprawienie szkody majątkowej doznanej przez pokrzywdzonego wskutek okoliczności związanych ze wskazanymi w tej normie prawnej okolicznościami dotyczącymi pokrzywdzonego, tj. uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia – w szczególności zaś szkody związanej z utratą (częściową lub całkowitą) zdolności do pracy zarobkowej. Instytucja tzw. renty wyrównawczej ma na celu zachowanie równowagi ekonomicznej poszkodowanego w okresie sprzed i po wypadku tak, aby nie odczuł pogorszenia swojej sytuacji majątkowej w związku z następstwami zdarzenia wywołującego szkodę. Przy wyliczeniu renty należy brać pod uwagę hipotezę, że gdyby nie wypadek to poszkodowany dalej pracowałby na określonym stanowisku i osiągałby nadal dochody z zatrudnienia, czyli takie zarobki stanowią punkt odniesienia do wyliczenia renty wyrównawczej (por. wyrok SA w Krakowie z 04.09.2012, I ACa 713/12, LEX nr 1220501, wyrok SA w Łodzi z 03.12.2013, I ACa 637/13, LEX nr 1409189). Przy ustalaniu wysokości renty wyrównawczej powinny być uwzględnione dochody, których uzyskanie w przyszłości zostało uznane za wysoce uprawdopodobnione (por wyrok SN z 04.06.2013, II PK 291/12, LEX nr 1350301). W sprawie niniejszej tymczasem nie sposób ustalić na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego, iż powód gdyby nie doznał urazu, nadal pracowałby w dotychczasowy sposób – powód nie przedstawił obiektywnych dowodów świadczących o tym, że istotnie pracował zarobkowo w warunkach wolnościowych; jego twierdzenia w tym zakresie pozostały gołosłowne, co więcej, wydaje się prawdopodobnym założenie, że powód nie miał legalnego źródła dochodów. Doznany uraz oka obiektywnie utrudnia podjęcie pracy – powód ma bardzo niskie kwalifikacje zawodowe, nie ma doświadczenia na rynku pracy; nadal ma możliwość podjęcia pracy z ograniczeniami wynikającymi z opinii biegłego, przy czym zdaniem Sądu uprawnionym jest stwierdzenie, że z uwagi właśnie na mierną przydatność na rynku pracy, brak kwalifikacji i doświadczenia, dostępne w chwili obecnej sposoby zarabkowania i rodzaje pracy, nawet z uwzględnieniem ograniczeń zdrowotnych, w sposób pomijalny wpływają na potencjalną wysokość ewentualnie uzyskiwanego wynagrodzenia. Jak wskazał Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 26 lutego 2015 r. (VI ACa 1985/13, LEX nr 1683338) art. 445 kc daje możliwość przyznania uprawnionemu rentę z tytułu częściowej utraty zdolności zarobkowych, której wysokość ustala się na podstawie wysokości dochodów, jakie poszkodowany mógłby uzyskiwać gdyby mu szkody nie wyrządzono; przyznana na tej podstawie renta nie jest uzależniona od tego, czy przed wystąpieniem zdarzenia szkodzącego poszkodowany pracował i czy osiągał dochód, a istotne jest, czy był w stanie taką pracę wykonywać - przyjmuje się, że jeżeli wiele lat przed zdarzeniem, poszkodowany, będąc zdolny do pracy nie wykonywał pracy zarobkowej, zasadność przyznania renty z uwagi na utratę zdolności zarobkowych jest wątpliwa; jest to uszczerbek w postaci spodziewanych korzyści, którego wykazanie oceniane w kategoriach prawdopodobieństwa, powinno być znaczne – w sprawie niniejszej ocena taka byłaby tymczasem nieuprawniona.

Sąd podziela pogląd, zgodnie z którym także zadośćuczynienie przysługuje z odsetkami od dnia opóźnienia, czyli wezwania do zapłaty, a nie od dnia jego zasądzenia (np. teza 2 wyroku SN z 14 stycznia 2011 r., I PK 145/10, OSNP

2012/5-6/66) – sąd jako datę początkową należności odsetkowej przyjąć należało wskazany przez powoda dzień doręczenia pozwany pozwu.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie 444 § 2 kc i art. 445 § 1 kc należało orzec jak w sentencji wyroku.

O kosztach procesu rozstrzygnięto na podstawie art. 100 kpc, znosząc je między stronami; na podstawie art. 113 Ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1025) nakazano ściąganie od stron nieuiszczonych kosztów sądowych w częściach równych; wynagrodzenie na rzecz pełnomocników powoda ustanowionych z urzędu przyznano na podstawie § 6 pkt 6) w zw. z § 2 ust. 3 w zw. z § 19 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie (...) (Dz. U. z 2013 r., poz. 461), przy czym na rzecz adw. A. K. przyznano wynagrodzenie według stawki minimalnej, zaś na rzecz adw. W. N., w granicach wynikających z § 19 pkt 1) Rozporządzenia, wynagrodzenie adekwatne do zakresu czynności podjętych przez tego pełnomocnika.